

การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

กิติญา มุขสมบัติ¹ อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี²
งามพิศ สัตย์สงวน³ ศิริรัตน์ สังข์สุวรรณ⁴

บทคัดย่อ

การการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประการที่สองเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ประการสุดท้ายเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่นสตรี นักการเมืองท้องถิ่นบุรุษในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และนักวิชาการ

ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า (1) นักการเมืองท้องถิ่นสตรีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้เป็นอย่างดี (2) ปัญหาและอุปสรรคของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ เป้าหมายหลักที่ 3 คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและการส่งเสริมบทบาทสตรี พบว่าปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ความไม่เสมอภาคและความเท่าเทียมกันของสตรีและบุรุษในสังคมไทย อันเป็นผลมาจากค่านิยมและเจตคติดั้งเดิม (3) แนวทางการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ควรเริ่มต้นจากนักการเมืองท้องถิ่นสตรีควรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง พัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาด้านความรู้ความสามารถในทุกด้าน มีจิตอาสา มีจิตวิทยาในการชักจูงโน้มน้าวประชาชน ที่สำคัญต้องมีคุณธรรม จริยธรรม.

คำสำคัญ: การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรี; ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง; เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
อีเมล: kawaiiaui@hotmail.com

² คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

Developing the Roles of Local Thai Female Politicians in the Lower Northeastern Region for Millennium Development Goals

Kitiya Muksombut¹ Anongthip Eksaengsri²
Ngampit Sutsanguan³ Sirirat Sungsuwan⁴

Abstract

In this dissertation, the researcher has three objectives. The first objective is to examine the roles of local Thai female politicians in the lower northeastern region. The second objective is to study problems and obstacles opposing the development of these politicians in meeting Millennium Development Goals (MDGs). Lastly, the third objective is to propose guidelines for the development of the roles of these politicians such that MDGs are met.

In this qualitative research inquiry, the researcher conducted in-depth interviews and participatory observation involving three groups of key informants, i.e., female local politicians and male local politicians in the lower northeastern region and academics.

Findings are as follows: (1) The local Thai female politicians under the study well played their roles in all of the six aspects examined. These aspects were the roles played in politics, local government administration, society, family, economy and education, religion, and culture. (2) Problems and obstacles confronting the local female politicians in meeting MDGs in respect to the third goal of promoting gender equality vis-à-vis female roles were as follows: Problems and obstacles involved inequality and iniquitous conditions in male-female relations in Thai society as a consequence of primordial values and attitudes. (3) In the view of the researcher, guidelines for developing the roles of local Thai female politicians in the lower northeastern region in consonance with MDGs should commence with local Thai female politicians being determined to develop themselves as leaders in addition to acquiring knowledge and developing capabilities in all aspects. They should have a volunteer spirit and should have psychological traits enabling them to persuade citizens, and, most importantly, they need to be moral and ethical.

Keywords: Developing the roles of local Thai female politicians, Millennium development goals

¹ Doctor of Philosophy Program in Social Sciences, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Huamark, Bangkok 10240, Thailand
E-mail: Kawaiiaui@hotmail.com

² Faculty of Political Sciences, Ramkhamhaeng University

³ Faculty of Political Sciences, Chulalongkorn University

⁴ District Office of Sai Mai District, Bangkok

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การสหประชาชาติได้เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสตรีในปี พ.ศ. 2460 โดยการยกระดับสภาพเงื่อนไขของสตรี ซึ่งมีผลให้เกิดการจัดตั้งองค์กรทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในทางกฎหมายให้เกิดขึ้น และมีองค์กรในสหประชาชาติอีกหลายองค์กรที่ทำงานผลักดันให้เกิดความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจมากขึ้นและพยายามเปลี่ยนแปลงแก้ไขขนบธรรมเนียมและเจตคติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติมาเป็นเวลายาวนาน (Hasunaha, Makdee, Kengbancha & Charuwastra, 2005, p. 48).

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีระดับนานาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2460 มีผลทำให้องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการด้านสตรีในประเทศไทยและติดตามเร่งรัดให้เป็นไปตาม ปฏิญญาและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) โดยมีเป้าหมายทั้งหมด 8 เป้าหมายหลัก โดยมีเป้าหมายหลักที่ 3 ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรีเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักทั้ง 8 โดยองค์การสหประชาชาติกำหนดให้ประเทศต่างๆ จะต้องพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2558 (Hasunaha et al., 2005, pp. 2 – 7)

บทบาทของสตรีไทยมีความสำคัญต่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศมาแต่โบราณ ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับประเทศ บทบาทสตรีในอดีตนั้นยังมีบทบาทที่สำคัญอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะบทบาทในครอบครัว ซึ่งสตรีเปรียบเสมือนช้างเท้าหลัง แล้วให้บุรุษเป็นผู้นำของครอบครัว สำหรับในปัจจุบันด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้สตรีนั้นเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการทำงานและในเรื่องทางการเมือง ซึ่งมีทั้งนักการเมืองสตรีทั้งในระดับชาติ

ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น เริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น แต่ยังคงถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับบุรุษ และยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่สำคัญในการพัฒนาบทบาทนักการเมืองสตรีไทยเพื่อที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ อาทิ (1) ค่านิยม และเจตคติดั้งเดิมที่ให้สตรีอยู่ในกรอบของการเลือกปฏิบัติ (2) สมาชิกในครอบครัวไม่เข้าใจ และไม่สนับสนุนให้สตรีทำงานทางการเมือง (3) ในบางพื้นที่ประชาชนไม่ยอมรับบทบาทและความสามารถของสตรี (4) สตรีบางคนยังขาดภาวะผู้นำ ขาดความเชื่อมั่น ไม่พร้อมที่จะลงเล่นการเมือง (5) ระบบเครือข่าย อิทธิพลท้องถิ่น และค่าใช้จ่ายในการหาเสียง (Office of the National Economic and Social Development Board, 2010)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

นิยามศัพท์

1. การพัฒนา หมายถึง การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ตามเป้าหมายหลักที่ 3 การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี

2. บทบาท หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการปฏิบัติอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประชาชนส่วนรวม โดยมีบทบาทหลัก 2 ด้าน 1. บทบาททั่วไป ได้แก่ บทบาทด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2. บทบาทในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 3 ได้แก่ บทบาทด้านการเมืองและบทบาทด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

3. นักการเมืองท้องถิ่นสตรี หมายถึง สตรีผู้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หมายถึง จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ

5. เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หมายถึง เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ซึ่งมีทั้งหมด 8 เป้าหมายหลัก โดยมีเป้าหมายหลักที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาเป็นการศึกษาเฉพาะเรื่องการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ เป้าหมายหลักที่ 3 การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี จากการศึกษาบทบาทหลัก 2 ด้าน โดยใช้ทฤษฎีบทบาท (Role theory) 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) แนวโครงสร้างทางสังคม (social structure) บทบาททั่วไป ได้แก่ บทบาทด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (2) แนวปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (symbolic interaction) บทบาทในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 3 ได้แก่ บทบาทด้านการเมืองและบทบาทด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยเป็นระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2558 ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการวิจัยอยู่ในระยะเวลาของเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ซึ่งกำหนดให้บรรลุผลตามเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2558

3. ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ ใน 1 องค์กร คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งนักการเมืองท้องถิ่นบุรุษและนักวิชาการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยช่วยให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ ความเข้าใจถึงบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

2. ผลการวิจัยทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

3. ผลการวิจัยสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีให้สอดคล้องกับการพัฒนาตามเป้าหมายแห่งสหัสวรรษเป้าหมายหลักที่ 3 ที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(1) การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ คือ การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีตามปฏิญญาและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ซึ่งได้มีการกำหนดระยะเวลาในการบรรลุผลที่แน่นอนภายในปี 2558 ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 8 ข้อ เป้าหมายย่อย 18 ข้อ และตัวชี้วัด 48 ตัว โดยมีเป้าหมายหลักที่ 3 คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรี รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดระดับสากล MDGs ตัวชี้วัดประเทศไทย MDG+

(2) ทฤษฎีบทบาท เป็นการอธิบายถึงบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีทั้ง 6 ด้าน โดยนำแนวคิดทฤษฎีบทบาทของ Biddle and Thomas (1966) ซึ่งทฤษฎีบทบาทสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ ประการแรก แนวโครงสร้างทางสังคม (social structure) ที่มุ่งเน้นเนื้อหา (content) โครงสร้างและหน้าที่ของสถานภาพทางสังคม รวมถึงการจัดระเบียบและผลของบทบาทต่อระบบ เป็นบทบาทที่สังคมคาด

หวังว่านักการเมืองท้องถิ่นสตรีจะต้องมีบทบาทในด้านต่างๆ ได้แก่ บทบาทด้านครอบครัว บทบาทด้านสังคม บทบาทด้านเศรษฐกิจ และบทบาทด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามที่ประชาชนคาดหวังและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ประการที่สอง แนวปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (symbolic interaction) ให้ความสำคัญกับกระบวนการ (process) ซึ่งนักการเมืองท้องถิ่นสตรีจะทำความเข้าใจได้ว่าประชาชนได้ให้ความหมาย และมีความคาดหวังกับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในการที่จะเข้ามา มีบทบาททางการเมือง และการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสังคม ซึ่งเกิดจากการที่นักการเมืองท้องถิ่นสตรีและประชาชนมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกัน ซึ่งบทบาทในแนวปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (symbolic interaction) เป็นบทบาทในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 3 ในการส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ได้แก่ บทบาทด้านการเมืองและบทบาทด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

(3) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โดยนำแนวคิดของ Muttalib & Khan (1983) การปกครองท้องถิ่นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ซึ่งมีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของการปกครองท้องถิ่น อาทิ สภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง จำนวนประชากร เศรษฐกิจ การศึกษา การค้า การลงทุน การเกษตรและปัจจัยอื่นๆ ดังนั้น รูปแบบโครงสร้าง และหน้าที่ของการปกครองท้องถิ่นจึงเป็นผลผลิตมาจากปัจจัยเหล่านี้ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น จำแนกได้เป็น 7 มิติ ได้แก่ มิติทางสังคม มิติทางชุมชน มิติทางเศรษฐกิจ มิติทางภูมิศาสตร์

มิติทางกฎหมาย มิติทางการเมือง และมิติทางการบริหาร และนำทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของ Phuangngam (2012) ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างปกครองท้องถิ่นกับการพัฒนาประชาธิปไตย ประการที่สอง บทบาทการปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ ซึ่งหัวใจของการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยนักการเมืองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ซึ่งเป็นนักการเมืองที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน และเข้ามาปกครองอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

(4) แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี โดยการนำแนวคิดของ Bari (2005) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s Political Participation : Issues and Challenges” ให้แก่ Division for the Advancement of Women (DAW), United Nations. Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าบุรุษเป็นใหญ่ สตรีมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย เพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ทำหน้าที่ในการเป็นแม่ และภรรยา ในส่วนของกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของบุรุษ (2) ปัจจัยการเมือง การเมืองเป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง ซึ่งในสังคมนั้นสตรีจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย ในทางตรงกันข้ามหากสังคมโดยยอมรับว่าการเมืองมีทั้งแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการ หรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างสูง และในสังคมใดมีระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็จะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน (3) ปัจจัยทางสังคม – วัฒนธรรม เป็นความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็นวัฒนธรรม ซึ่ง

ความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี สังคมที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาสที่สตรีจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย (4) ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูง หากสตรีไม่มีต้นทุนทางทุนทรัพย์มากเพียงพอ โอกาสที่สตรีจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย (5) ปัจจัยภูมิหลังทางสังคม และต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคม และสตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทในการพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นได้เห็นผลงาน หรือความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและทางการเมืองต่ำ การมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย ซึ่งสตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน (6) ปัจจัยด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ บุคลิกภาพและค่านิยม แรงจูงใจที่มีสาเหตุมาจากค่านิยม หรือแรงจูงใจที่มาจากความรู้สึก อารมณ์ แรงจูงใจที่มาจากประเพณีนิยม แรงจูงใจที่มาจากเหตุผล และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความรู้พื้นฐานต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ทฤษฎีบทบาท และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการค้นคว้าเอกสารการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมผู้ที่มีบทบาทที่เกี่ยวข้อง

2. การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3. ประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลัก คือ นักการเมืองท้องถิ่นสตรีใน 8 จังหวัด ได้แก่

3.1) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นสตรี จำนวน 2 คน และ 2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นสตรี จำนวน 39 คน

3.2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญรอง คือ นักการเมืองท้องถิ่นบุรุษใน 8 จังหวัด ได้แก่ 1) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นบุรุษ จำนวน 6 คน (3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญรอง คือ นักวิชาการ จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 57 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยการได้รับการตรวจสอบคุณภาพ

ของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพไม่ได้ใช้วิธีการทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ “การพรรณนาวิเคราะห์” (Analytical Description) หรือเป็น “วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา” (Descriptive Analys) โดยจะเป็นการวิเคราะห์ภายในกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ภายใต้เนื้อหาของข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า (1) นักการเมืองท้องถิ่นสตรีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสังคม ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นบทบาทที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในการเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น สำหรับบทบาทที่โดดเด่นของนักการเมืองท้องถิ่นสตรี ได้แก่ บทบาทด้านสังคม ในการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมพัฒนาอาชีพ กิจกรรมที่เกี่ยวกับสวัสดิการของประชาชน รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็กและสตรี (2) ปัญหาและอุปสรรคของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ เป้าหมายหลักที่ 3 คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและการส่งเสริมบทบาทสตรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ความไม่เสมอภาคและความเท่าเทียมกันของสตรีและบุรุษในสังคมไทย อันเป็นผลมาจากค่านิยมและเจตคติดั้งเดิม เนื่องจากสังคมไทยยังยึดติดภาพลักษณ์ที่ให้สตรีเป็นคนดูแลครอบครัว นอกจากนั้นนักการเมืองท้องถิ่นสตรียังมีข้อจำกัดด้านสรีระ และความปลอดภัยในการลงพื้นที่ในเขตที่รับผิดชอบ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางการเมือง

เมืองท้องถิ่น รวมถึงความไม่โปร่งใสทางการเมืองในท้องถิ่น อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง และนักการเมืองท้องถิ่นสตรีบางท่านขาดความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจเป็นผลจากการขาดความรู้ การมีภาวะผู้นำและประสบการณ์ด้านการเมืองท้องถิ่น ในทางกลับกัน สตรีที่มีความรู้ความสามารถ มีความพร้อม กลับไม่มีความสนใจทางการเมืองในท้องถิ่น (3) แนวทางการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ควรเริ่มต้นจากนักการเมืองท้องถิ่นสตรีควรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง พัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาด้านความรู้ความสามารถในทุกด้าน มีจิตอาสา มีจิตวิทยาในการชักจูงโน้มน้าวประชาชน ที่สำคัญต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และรัฐบาลควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นแก่สตรี และส่งเสริมให้มีการประกันความปลอดภัยให้กับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชน และป้องกันความรุนแรงที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่น รวมถึงการป้องกันความไม่โปร่งใสทางการเมืองในท้องถิ่น อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง เพื่อให้สตรีสามารถพิสูจน์ตนเองในการเป็นผู้นำได้เช่นเดียวกับ บุรุษ สนับสนุนให้มีโอกาสการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น เพื่อเพิ่มสัดส่วนนักการเมืองท้องถิ่นสตรีให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) เป้าหมายหลักที่ 3 คือ ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรีที่สิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ. 2558 และเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) เป้าหมายหลักที่ 5 คือ การเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศต่อไป

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า บทบาทด้านการเมืองและบทบาทด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีบทบาทด้านการเมืองและบทบาทด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับทฤษฎีบทบาทของ Biddle and Thomas (1966, as cited in Ngamsuklertkun, 2016, pp. 24 – 26) บทบาทในแนวปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) เป็นบทบาทในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ คือ แนวปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) จะให้ความสำคัญกับกระบวนการ (Process) ในการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นสตรี ซึ่งนักการเมืองท้องถิ่นสตรีจะทำความเข้าใจได้ว่า ประชาชนให้ความสำคัญและคาดหวังกับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในการเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นในการที่นักการเมืองท้องถิ่นสตรีจะมีบทบาทในสังคมอันจะเกิดขึ้นจากการที่นักการเมืองท้องถิ่นสตรีมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับประชาชนในท้องถิ่น

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ประกอบด้วย

(1) ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญเกิดจากความไม่เสมอภาคและความเท่าเทียมกันของสตรีและบุรุษในสังคมไทย คือการที่นักการเมืองท้องถิ่นสตรียังไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน ข้าราชการบางคนที่ยังมีค่านิยมเก่าๆ และนักการเมืองท้องถิ่นบุรุษเท่าที่ควร

(2) เวลาในการดูแลครอบครัว สามี บุตรลดลง รวมถึงไม่มีเวลาส่วนตัว

(3) ความปลอดภัยของนักการเมืองท้องถิ่นสตรี เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านสตรีระ ในการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนในเขตที่ได้รับผิดชอบ

(4) เรื่องงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดูแลช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน หรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

(5) นักการเมืองท้องถิ่นสตรีบางท่านมีปัญหาจากความไม่พร้อม ขาดความรู้ ขาดภาวะผู้นำ และประสบการณ์ด้านการเมืองท้องถิ่น

(6) เรื่องค่านิยมและเจตคติดั้งเดิมมีผลต่อการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของสตรีที่มีความสนใจทางการเมืองท้องถิ่น เนื่องจากสังคมไทยยังยึดติดภาพลักษณ์ที่ให้สตรีเป็นคนดูแลครอบครัว

(7) สตรีส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่มีความสนใจทางการเมืองท้องถิ่น แต่สตรีบางส่วนยังขาดความรู้และเข้าใจทางการเมืองท้องถิ่น แต่มีทักษะในการเข้าสังคม ในการนี้ต้องสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนให้กับสตรีเหล่านั้น ให้มีกระตือรือร้นในการลงสมัครรับเลือกตั้งให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น

(8) เรื่องความรุนแรงที่เกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่น และความไม่โปร่งใสทางการเมืองในท้องถิ่น อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ คือ

(1) สตรีที่ต้องการจะเข้ามาทำงานทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องเริ่มจากการพัฒนาตนเองก่อน ต้องมีใจรัก ต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาด้านความรู้และการใช้ภาษา มีจิตอาสา มีจิตวิทยาในการชักจูงจิตใจประชาชน ที่สำคัญต้องมีคุณธรรม จริยธรรมด้วยถึงจะปกครองคนได้ดี

(2) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน และให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทนักการเมือง

เมืองท้องถิ่นสตรี ให้การสนับสนุนนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในฐานะที่เป็นตัวแทนของประชาชน และมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมความกล้าแสดงออกของสตรีเพื่อทรงค้ำให้สตรีสนใจเข้ามาทำงานทางการเมืองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

(3) สังคมควรให้โอกาสสตรีได้แสดงบทบาททางสังคม และควรยอมรับให้เกียรติสตรี ไม่ควรดูถูกเหยียดหยามใส่ร้ายป้ายสี เพื่อหวังชิงดีชิงเด่นทางการเมืองท้องถิ่น

(4) ส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ ให้โอกาสให้ความรู้ในทุกด้าน ทุกมิติที่สตรีควรร่วมบทบาทในการเมืองท้องถิ่น มุ่งมั่น สร้างความศรัทธาในความรู้ความสามารถที่ตนมี

(5) ส่งเสริมการก่อตั้งกลุ่มสตรีในการประกอบอาชีพ หรือก่อตั้งกลุ่มสตรีในการทำกิจกรรมเรื่องต่างๆ ร่วมกัน จากกลุ่มเล็กๆ พอมารวมตัวกันก็จะสามารถเป็นกลุ่มสตรีกลุ่มใหญ่ๆ ได้ในอนาคต

(6) ส่งเสริมการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่มีไว้รักการทำงานทางการเมือง มีภาวะผู้นำ มีทักษะการหาเสียง ต้องฝ่าฝืน

(7) ส่งเสริมบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่ดีและเก่งไปด้วยความสามารถในหลายๆ ด้านและมีความพร้อมที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาแนวทางที่ถูกต้องและดีงาม

(8) สตรีต้องพิสูจน์ตัวเองว่าเป็นผู้นำได้ และต้องมีการพัฒนาในเรื่องความรู้ทักษะประสบการณ์ในการทำงานหรือเข้ากิจกรรมต่างๆ ที่บูรณาการร่วม

(9) ส่งเสริมให้มีการประกันความปลอดภัยให้กับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประชาชน และป้องกันความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่น รวมถึงความไม่โปร่งใสทางการเมืองในท้องถิ่น อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการวิจัย

1. เสนอให้รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมสตรีในการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น อาทิ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยภาครัฐ และภาคเอกชน เห็นความสำคัญของการศึกษาด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยมีการเปิดหลักสูตรการเรียนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และกำหนดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับบทบาทสตรีและบุรุษในหลักสูตร

2. เสนอให้รัฐบาลพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นสนับสนุนสตรีที่มีความรู้ความสามารถ มีความพร้อม มีใจรัก และมีความเสียสละ ในฐานะตัวแทนของประชาชนเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง เข้ามาทำงานทางการเมืองท้องถิ่น เพื่อไม่ให้เกิดการเมืองท้องถิ่นถูกครอบงำโดยผู้มีอำนาจทางการเมืองเก่า หรือผู้ที่มีครอบครัวเครือญาติดำรงตำแหน่งนักการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่นเท่านั้น

3. เสนอให้รัฐบาลมีมาตรการป้องกันความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นกับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีจากเรื่องของความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่น และควรมีการเสนอให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัยของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงการป้องกันความไม่โปร่งใสทางการเมืองในท้องถิ่น อาทิ การซื้อสิทธิ์ขายเสียง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ค้นหาข้อมูลเสริมเกี่ยวกับบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่จะนำมาซึ่งการสนับสนุนการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ เป้าหมายหลักที่ 3 คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ในการเพิ่มสัดส่วนนักการเมืองท้องถิ่นสตรี ที่สิ้นสุดลงเมื่อปี

พ.ศ. 2558 เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ซึ่งประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายหลัก โดยเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักที่ 5 คือ การเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรี และเพิ่มสัดส่วนนักการเมืองท้องถิ่นสตรีทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวในอนาคตต่อไป

2. เสนอให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในประเทศไทยตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) เป้าหมายหลักที่ 5 ต่อไป

3. ขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างขึ้น และมีความหลากหลาย เช่น การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทย การพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการป้องกันความรุนแรงทางการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย และเพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนเน้นย้ำถึงความสามารถของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ค้นหาข้อมูลเสริมเกี่ยวกับบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่จะนำมาซึ่งการสนับสนุนการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในเขตภาคตะวันออก

ออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ เป้าหมายหลักที่ 3 คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ในการเพิ่มสัดส่วนนักการเมืองท้องถิ่นสตรี ที่ลึกลงเมื่อปี พ.ศ. 2558 เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ซึ่งประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายหลัก โดยเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักที่ 5 คือ การเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรี และเพิ่มสัดส่วนนักการเมืองท้องถิ่นสตรีทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวในอนาคตต่อไป

2. เสนอให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบทบาทนักการเมืองท้องถิ่นสตรีในประเทศไทยตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) เป้าหมายหลักที่ 5 ต่อไป

3. ขยายขอบเขตของการวิจัยให้กว้างขึ้น และมีความหลากหลาย เช่น การพัฒนาภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทย การพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการป้องกันความรุนแรงทางการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย และเพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนเน้นย้ำถึงความสามารถของนักการเมืองท้องถิ่นสตรีไทยในปัจจุบัน

Reference

- Bari, F. (2005). *Women's political participation: Issues and challenges*. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/5692/9580a608ee4677031f77c86309e2468fed2.pdf>
- Hasunaha, A., Makdee. S., Kengbancha, S., & Charuwastra, R. (2005). *Family situation report: The dimension of change*. Bangkok: Agricultural Cooperatives of Thailand. [In Thai]
- Muttalib, M. A., & Khan, M. A. A. (1983). *Theory of local government*. New York: Sterling.
- Phuangngam, K. (2012). *Thai local government (8th ed.)*. Bangkok: Winyuchon Publication House. [In Thai]
- Ngamsuklertkun, C. (2016). *The role of the state in fostering social Enterprises for sustainable development*. Dissertation of doctor of Philosophy. Ramkhamhaeng University. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Board, P.(2010). *Thailand Millennium Development Goals Report 2009*. Bangkok: Author. [In Thai]